

TÄRNANOMRÅDET
Stockholms närmaste vildmark

Tärnanområdet är ett stort skogsområde med många sjöar och hagmarker som ligger ca 3 mil norr om Stockholm. Tärnanområdet är klassat som riksintresse för friluftslivet. Vid Domarudden i Österåkers kommun finns en entré till Tärnanområdet med utställningar, kartor och annan information. Härifrån går flera vandringsleder om du vill utforska området.

En av lederna som passerar Domarudden är Roslagsleden, en 190 km lång vandringsled som börjar i Danderyd och slutar i Grisslehamn. Leden består av elva dagsetapper på mellan 9 och 25 km. Den etapp som börjar vid Domarudden leder vidare till den fina kulturmiljön vid Wira bruk, en vandring på 20 km.

På Domaruddens friluftsgård kan man titta på utställningen om Tärnan, hämta informationsmaterial, ta en fika eller äta lunch, köpa fiskekort och vandringskartor. Här startar ofta naturguidningar i området. På gården kan man förlägga en lägerskola, konferens, kurs, kalas eller bröllopsfest i fantastisk miljö. Öppet året runt. Information om anläggningen finns på www.domarudden.se

Domaruddens Kurs & friluftsgård
www.domarudden.se
Telefon 08-540 208 25

GAMMELSKOGEN

Skogsbruk bedrivs i Tärnanområdet men det finns flera inslag av gammelskog. På hållmarkerna kan du hitta tallar som är mer än 300 år gamla. Naturreservaten Exerman- Hersby, Bromseby och Trehörningsskogen är exempel på områden där det finns orörd skog. I gammelskogen finns ett rikt växt-och djurliv. Här kan man finna arter som har svårt att anpassa sig till det moderna skogsbruket. Stora rovdjur som varg och lodjur har setts regelbundet inom området.

Bland fåglarna är hackspettar, ugglor, rovfåglar och hönsfåglar som tjäder och järpe exempel på arter som är typiska för gammelskogen. En karaktärsfågel för Tärnanområdet är också nattskärnan. Om du besöker områdets glesa hållmarkstallskogar en ljus natt i juni och hör något som låter som en spinnrock så har du hört nattskärnan.

Tjäder

I Tärnanområdet finns ovanligt många nyckelbiotoper. En nyckelbiotop är ett skogsområde där det troligtvis finns sällsynta och utrotningshotade arter. Här hittar man ofta signalarter, d v s arter som signalerar höga naturvärden. Ett exempel är lunglaven som växer på gamla lövträd som ek och asp.

Några av nyckelbiotoperna har blivit biotopskyddsområden, t ex Rövarbergets sluttning mot Gissjön och Kalvudden i södra Storsjön.

Lunglav

KULTURLANDSKAPET

Även om Tärnanområdet till största delen är ett skogslandskap finns här och var också kulturmiljöer som visar att landskapet har utnyttjats av människor i tusentals år. Den första ö som höjde sig ur havet för 9000 år sedan var områdets högsta berg, Rövarberget vid Gissjön. Ganska snart började människor befolka skärgårdslandskapet. De äldsta spåren av mänsklig aktivitet i området är 7800 år gamla. Det visar att Tärnanområdet var attraktivt redan för stenåldersmänniskorna.

Bland yngre fornlämningar finns den vikingatida fornborgen Hersbyborg vid södra Storsjön. Fornborgar är ofta belägna uppe på höga berg med branta sidor och består av rester av stenmurar. Här kunde befolkningen söka skydd i orostider. I anslutning till fornborgen finns också ett gravfält från järnåldern. Senare under medeltiden ökade inflyttningen till Tärnanområdet och många av de gårdar och torp som finns här idag etablerades under denna tid.

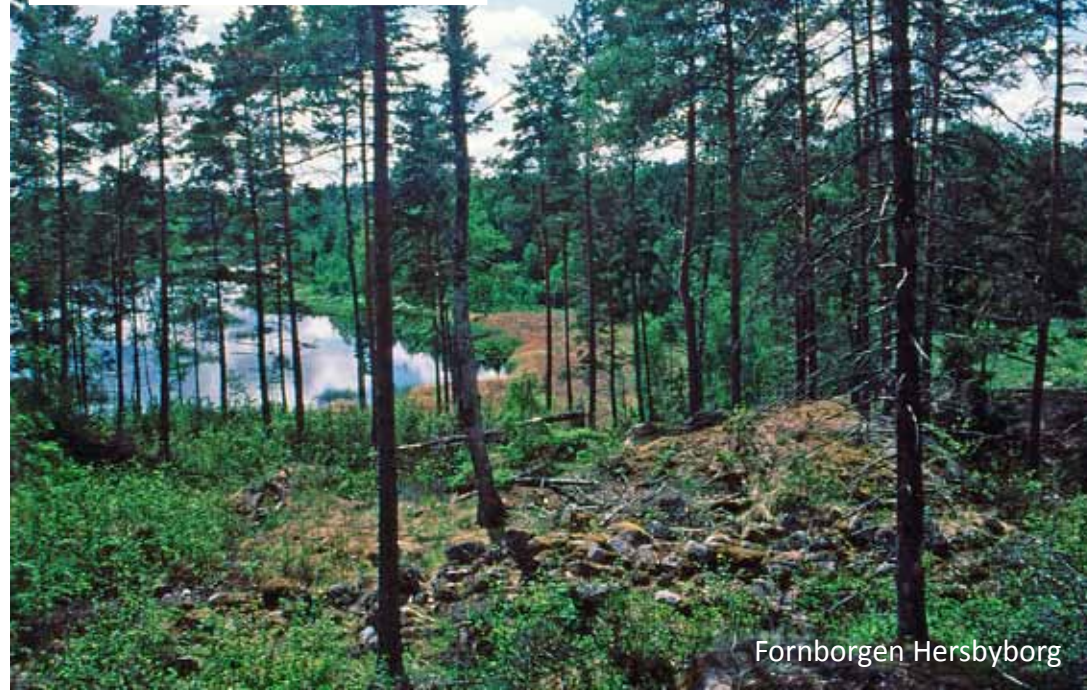
Låsbräken

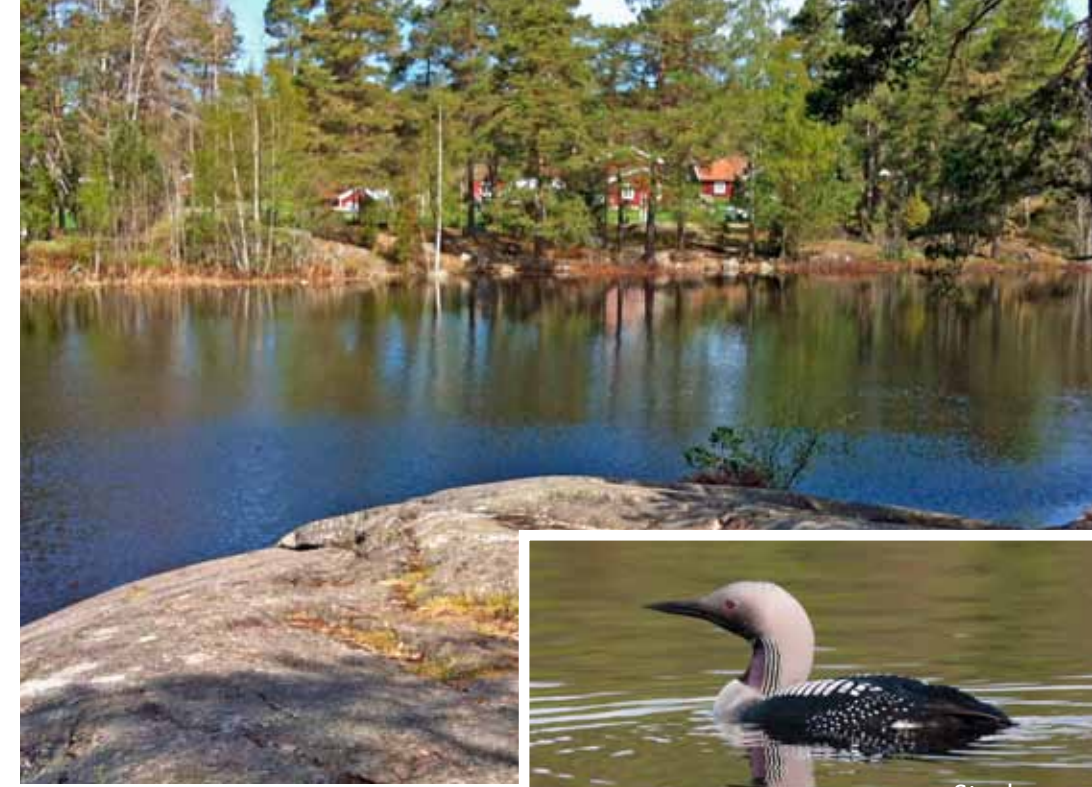
Kattfot

Fältgentiana

Fornborgen Hersbyborg

Storlom

SJÖARNA

Ett av Tärnanområdets särskilda värden är rikedomerna på sjöar. De flesta sjöarna är av klarvattentyp och så gott som helt opåverkade av föroreningar. De största sjöarna är Tärnan, som gett namn åt hela området, Hersen, norra och södra Storsjön samt Viren och Lagen.

Notblomster

Notblomster är en karaktärsväxt för de näringsfattiga klarvattensjöarna och växer bl a vid stränderna av Tärnan. Här finns utmärkta kanotvatten. Att paddla på sjön Tärnan, kliva i land på någon av öarna med urskogsartad tallskog och lyssna på storlommens skri ger en vildmarkskänsla som är svår att uppleva någon annan stans i Stockholmsområdet. Även sångsvanen är en vildmarksfågel som häckar i några av Tärnanområdets sjöar. Vintertid erbjuder sjöarna utmärkta möjligheter till långa skridskoturer.

Sångsvan

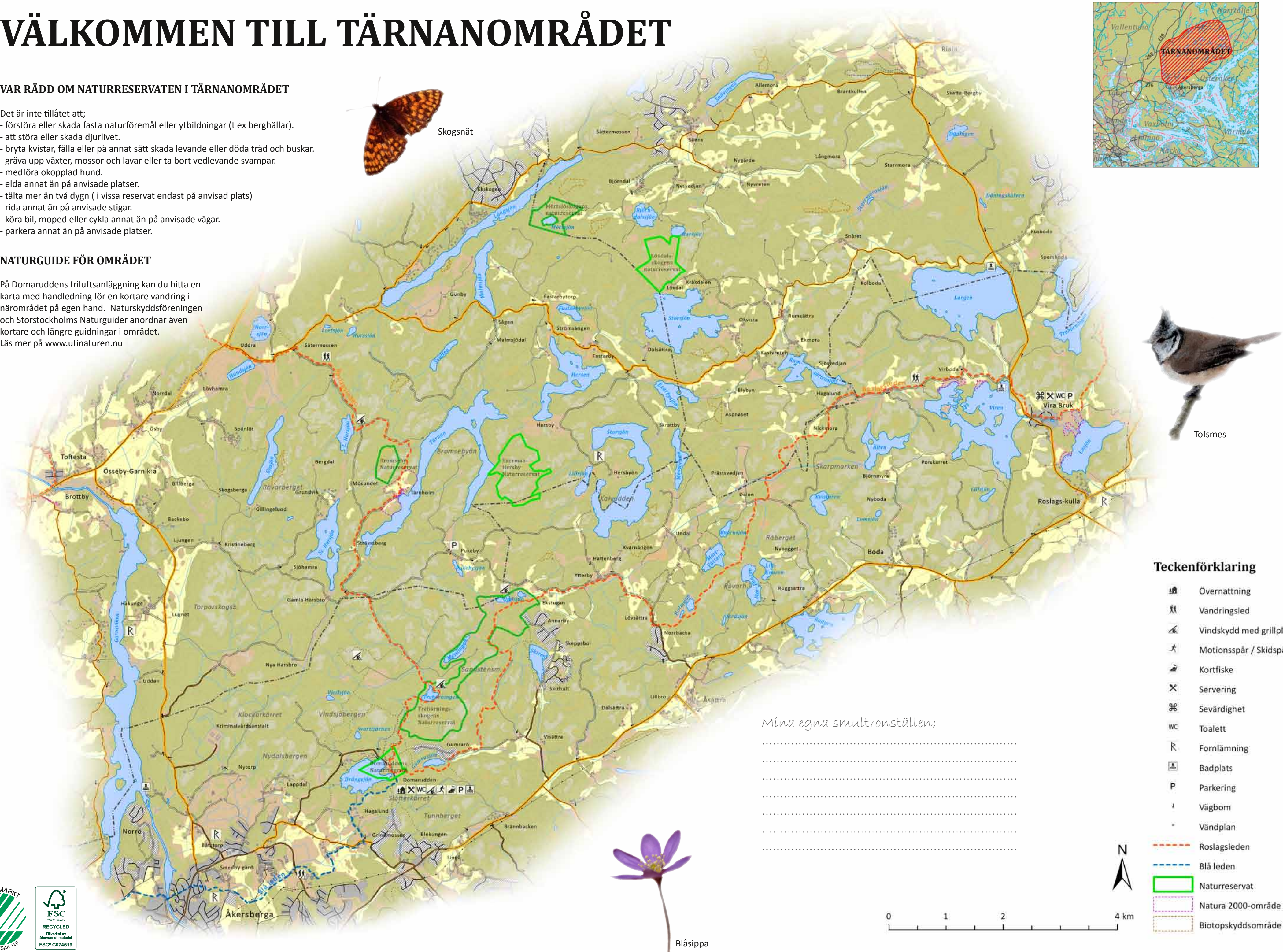
VÄLKOMMEN TILL TÄRNANOMRÅDET

VAR RÄDD OM NATURRESERVATEN I TÄRNANOMRÅDET

- Det är inte tillåtet att;
- förstöra eller skada fasta naturföremål eller ytbildningar (t ex berghällar).
 - att störa eller skada djurlivet.
 - bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
 - gräva upp växter, mossor och lavar eller ta bort vedlevande svampar.
 - medföra okopplad hund.
 - elda annat än på anvisade platser.
 - tälta mer än två dygn (i vissa reservat endast på anvisad plats)
 - rida annat än på anvisade stigar.
 - köra bil, moped eller cykla annat än på anvisade vägar.
 - parkera annat än på anvisade platser.

NATURGUIDE FÖR OMRÅDET

På Domaruddens friluftsanläggning kan du hitta en karta med handledning för en kortare vandring i närområdet på egen hand. Naturskyddsföreningen och Storstockholms Naturguider anordnar även kortare och längre guidningar i området. Läs mer på www.utinaturen.nu

Mina egna smultronställen;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Teckenförklaring

- Övernattning
- Vandringsled
- Vindskydd med grillplats
- Motionsspår / Skidspår
- Kortfiske
- Servering
- Sevärdighet
- WC
- Toalett
- Fornlämning
- Badplats
- P
- Parkering
- Vägbom
- Vändplan
- Roslagsleden
- Blå leden
- Naturreservat
- Natura 2000-område
- Biotopskyddsområde

